

νά ἰδῆτε πάλι πῶς τὸν καταφρονᾶ καὶ πῶς τὸν συχαιοῦμαι γιὰ τὸ πρῆπει, καὶ πῶς τόν. . .

Καὶ τυφλὴ καὶ ἀμειλίκτης ἔπτυσεν ἰσχυρῶς τὸν δυστυχῆ κατὰ πρόσωπον καὶ τὸν ἀπώθησε μακρὰν, ἐνῶ ἐκεῖνος ἰλιγγιῶν, κατασχυμμένος, ἀκατάληπτους βλασφημίας ψελλίζων, ἔφυγεν, ἤφρα- νίσθη εἰς τὰ σκότη τῆς νυκτός.

Ἡ Μαγδαληνὴ μετὰ φρικωδῶν σπασμῶν κατέπεσεν εἰς τὰς ἀγκύλας τῆς ἀδελφῆς μου, τῆς φίλης τῆς, ἣτις τρομασμένη, καλὰ καλὰ μὴ ἐνοοῦσα τί συνέθη, τὴν ἠρώτα:

— Τί ἔπαθες, δύστυχῆ; τί σοῦ ἔκαμαν; ποῖος ἦταν;

— Ἐκεῖνος! φριτὰ νὰ μὲ κάψῃ, ἐπρόφθασε νὰ εἶπῃ, κ' ἔλιποθύμησε.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνεχώρουν μετὰ τοῦ θεοῦ μου εἰς Ἀθήνας ἐνθα ἐνεκλείσθη οἰκότροφος εἰς ἐν τῶν λυκεῖων τῆς πρωτεύουσας. Ὁτανκατὰ τὰς διακοπὰς, μετὰ δεκάμηνον ἀπουσίαν, ἐπέστρεψα εἰς τὴν πατρίδα, ἣ ἀδελφῆ μου δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῇ ζωῇ, οὐδ' ἡ Μαγδαληνὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ. Μεθ' ὅλας τὰς προσπαθείας τῶν οἰκεῖων μου ὅπως τὴν κρατήσωσι παρ' ἑαυτοῖς, ἀνεχώρησε μετὰ ἓνα μῆνα εἰς τὴν καθησυχάσασαν Κρήτην, ἀφοῦ τὸν μῆνα ἐκεῖνον διήνυσε μελαγχολῶτα, στυγνῆ, μαραινομένη. Ἄλλ' ὅταν ἔμαθην ὅτι ὁ ταλαί- πωρος Δαμασκηνός, γνωσθείσης ἐν τῇ πόλει τῆς ἱστορίας του, καταφρονούμενος, σκωπτόμενος καὶ ὑβριζόμενος ὑπὸ πάντων, εἶχεν ὑποστῆ ἐπὶ τέλους ἐκλείψιν τοῦ λογικοῦ ἐκ τοῦ συναισθήματος τῆς ἠθικῆς αὐτοῦ καταπτώσεως, προσεφέρθη νὰ τὸν συντροφεύσῃ καὶ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν πατρίδα.

Τηρῶ θρησκευτικῶς εἰς τὰ βράχια τοῦ συρταρίου μου, μόνον λειψάνα τῆς θλιβερᾶς αὐτῆς ἱστορίας, τὸν Ἐρωτόκριτον, ἐνδεδυμένον ἔτι τὸ ροδόχαρτον, δι' οὗ περιέβαλον αὐτὸν αἱ χεῖρες τῆς ἀδελφῆς μου, καὶ φέροντα ἐπὶ τῶν συνεπτυγμένων σελίδων αὐτοῦ τὰ πυρετώδη ἔχνη τῶν δακτύλων τῆς Μαγδαληνῆς. Ὡ ποιηταί, οἱ οὐτωσὶ ἠδέως ἀναρριπίζοντες ἐν τῇ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ τὴν φλόγα τῶν παθῶν, διατί νὰ μὴ ἔχετε τὴν δύναμιν νὰ κατασβύσετε ταύτην, ὡσάκις ἀπειλῆ νὰ φέρῃ ἐρήμωσιν καὶ θάνατον;

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΝ

τῆς ἐν ἔτει 1770 ἐπαναστάσεως.

Ὅτε κατὰ τὴν ἐν ἔτει 1770 ἐπανάστασιν τῆς Πελοποννήσου, τὴν ἐπικληθεῖσαν τῶν Ὀρλώφ, εἰσέβαλον 60 χιλιάδες Ἀλβανῶν εἰς τὴν χώραν, οἱ πλεῖστοι τούτων διεπερσιώθησαν ἐκ Βυτρινίτζης εἰς Αἴγιον. Εὐρόντες δὲ τὴν πόλιν ἔρρημον κατοίκων καὶ πληροφορηθέντες ὅτι οὗτοι

κατέφυγον εἰς τὴν τρεῖς περίπου ὥρας ἀπέχουσαν μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν, τὴν μὲν πόλιν λεηλατήσαντες κατέκαυσαν, κατὰ δὲ τῆς μονῆς ἐξεστράτευσαν ἅπαντες καὶ στενωῶς ἐπολιόρησαν αὐτήν, διότι οἱ ἐν αὐτῇ καταφυγόντες ἐκ τοῦ Αἰγίου καὶ τῶν περιχώρων μετὰ τῶν μοναχῶν, γνωρίζοντες τὴν τύχην ἣτις τοὺς ἀνέμενον ἂν παρεδίδοντο, ἀντέστησαν ἐρρωμένως κατὰ τῶν ἐπανειλημμένων τοῦ ἐχθροῦ ἐφόδων. Οἱ Ἀλβανοί, μὴ ἐπιθυμοῦντες νὰ χρονοτριβῶσιν εἰς πολιορκίας, διότι σκοπὸς αὐτῶν ἦν ἡ λεηλασία, ἀπεφάσισαν ν' ἀπέλθωσιν ἐκεῖθεν, ὅπως τραπῶσιν εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς Πελοποννήσου. Ἐν ᾧ δ' ἠτοιμάζοντο πρὸς ἀναχώρησιν, διερχόμενοι ἐκεῖθεν ὑλοτόμοι καὶ κτίσται Ἡπειρώται (ἕδηλον ἂν χριστιανοὶ ἢ Ὀθωμανοὶ) καὶ μαθόντες τὴν ἀπόφασιν αὐτῶν, συνεβούλευσαν αὐτοὺς νὰ κόψωσι τὰς περὶ τὴν μονὴν κυπαρίσσους καὶ ν' ἀφῆσωσιν αὐτὰς νὰ καταπέσωσιν ἐπὶ τῆς στέγης τῆς προσθίας αὐτῆς πλευρᾶς ¹⁾, δι' αὐτῶν δὲ ὡς διὰ γεφύρας νὰ εἰσβάλωσι καὶ κατακυριεύσωσιν αὐτήν. Τοῦτο ποιήσαντες οἱ Ἀλβανοὶ εὐκόλως ἐπέτυχον τοῦ ποθουμένου καὶ ἐπέρασαν ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ μονῇ κεκλεισμένους ἐν στόματι μαχαίρας.

Ἐξῶθεν τῆς μονῆς πρὸς μεσημβρίαν, εἰς θέσιν καλουμένην Φυτιάν, ὑπάρχει βρύσις, μόλις 200 μέτρα τῆς μονῆς ἀπέχουσα, κατ' εὐθείαν γραμμὴν. Ἐκεῖ δὲ τινες τῶν Ἀλβανῶν, μετὰ τὴν ἐκπόρησιν τῆς μονῆς, κατεγίνοντο εἰς τὴν ἐκδορὰν καὶ ἔψησιν ἄμμου, ὅτε αἶφνης ἠκούσθησαν ἄλλεπάλληλοι πυροβολισμοί, οἵτινες ἱσχυροὺς ἔρριψαν νεκρούς ἐκ τῶν ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ εὐρισκομένων. Καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἠγγούον πόθεν προήρχετο τὸ φοινικὸν ἐκεῖνο πῦρ, εἶτα δ' ἐπισταμένως ἐρευνήσαντες ἐκ τῆς διευθύνσεως τῶν σφαιρῶν, αἵτινες ἐρρίπτοντο ἀδιαλείπτως καὶ ἀποτελεσματικῶς, ἀνεκάλυψαν ὅτι ἐν τῷ τρούλῳ τοῦ ναοῦ ἦτο ἄνθρωπος κεκρυμμένος, ὅστις ἰστάμενος ἐπὶ προχείρου πατώματος, κατασκευασθέντος ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιορκίας διὰ σανίδων στηριζομένων ἐπὶ τῶν σταυροειδῶν ὀπῶν τοῦ τρούλου, ἐξ ὧν ἐκρέματο ὁ πολυέλιος, ἐπυροβόλει ἐκ τῶν στενωῶν καὶ ἐπιμήκων τοῦ τρούλου παραθύρων καὶ ἐφόνευεν αὐτούς. Οἱ Ἀλβανοί, ὅπως μὴ ματαιοπονώσι πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, συσσωρεύσαντες ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ τὰ τραπέζια καὶ ἄλλας σανίδας, ἀνέφλεξαν αὐτάς, τὸ δὲ πῦρ μεταδοθὲν εἰς τὸ πρόχειρον τοῦ τρούλου πάτωμα, κατέκαυσεν αὐτὸ καὶ οὕτως ὁ μαχητὴς ἐκεῖνος ἔπεσεν ἐπὶ τῆς πυρᾶς καὶ ἀπηνθρακώθη, ἐν δὲ τῷ μέσῳ τοῦ ναοῦ μέχρι πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, διότι ἤδη ἐπλακωστρώθη οὗτος ἐκ

1) Ἡ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν εἶνε τετράγωνος, ἐν τῷ μέσῳ δὲ κεῖται ὁ ναὸς βυζαντιτικοῦ ρυθμοῦ καὶ τότε μὲν ἦν μονώροφος, ἥδη δὲ ἐπὶ τῶν τριῶν αὐτῆς πλευρῶν, πλὴν τῆς μεσημβρινῆς, ὑψώθη ὑπὸ τῶν μοναχῶν καὶ δευτεροσ ὄροφος.

νέου, διεκρίνετο μείριστη κηλὶς μαρτυροῦσα τὴν θέσιν ἐνθα ἐκάη ὁ ἀτρόμητος ἐκεῖνος, ὁ προτιμήσας τῆς σφαγῆς τὸν ὀδυνηρὸν διὰ πυρὸς θάνατον, ἀφοῦ πρότερον προαπέστειλεν εἰς τὸν ἄδην οὐκ ὀλίγους τῶν ἐπιδρομῶν.

Ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος ἐκαλεῖτο Ἀνυφαντῆς καὶ κατήγετο ἐκ τῶν περιχώρων τοῦ Αἰγίου. Πλείονας περὶ τούτου πληροφορίας δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μᾶς δώσωσιν οἱ μοναχοί, παρ' ὧν ἔμαθον τὸ ἐπεισόδιον τοῦτο, ὅτε πρό τινος χρόνου ἐπεσκέφθη τὴν μονήν.

Χρ. Π. ΚΟΡΥΔΛΟΣ

ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΗΣ ΣΕΛΗΝΗΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΝ

Ὁ καιρὸς εἶνε κακὸς, μοὶ ἔλεγε προχθὲς ὁ φίλος μου κ. Κ. "Ἐβρεχε, βρέχει, καὶ θὰ βρέχη· ἐκ τῆς συνεχοῦς βροχῆς αἱ ὕδρι καταέστησαν ἀδιάβατοι· χρειάζεται τὸλμη διὰ νὰ ἐξέλθῃ τις εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ μάλιστα τὴν νύκτα εἰς τὸ ψηλαφητὸν σκότος. Εὐτυχῶς εὐρισκόμεθα εἰς τὸ τελευταῖον τέταρτον τῆς σελήνης καὶ θὰ ἔχωμεν μεταβολὴν τοῦ καιροῦ κατὰ τὴν νέαν σελήνην.

Προσεπάθησα νὰ καταπαίσω τὸν φίλον μου, προσεπάθησα ν' ἀποδείξω αὐτῷ, ὅτι αἱ φάσεις τῆς σελήνης οὐδεμίαν ἐπιρροὴν ἔχουσιν εἰς τὴν κατάστασιν τῆς ἀτμοσφαιρας, οὐδεμίαν εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν βροχερῶν ἡμερῶν, εἰς τὴν ποσότητα τῆς κατ' ἔτος πιπτούσης βροχῆς.

Ἄλλ' ἐκεῖνος ἐνέμενε ἀπαρσαλεύτως εἰς τὴν γνώμην του, ἐπάγων ὡς κυριώτατον λόγον πρὸς ὑποστήριξιν ταύτης, ὅτι πάντες οἱ ναυτικοὶ τὰ αὐτὰ δοξάζουσι, καὶ μείστην ἀποδίδουσι σπουδαίωτα εἰς τὰς τοιαύτας παρατηρήσεις, πολλὰκις κανονίζοντες κατὰ ταύτας τὸν πλοῦν.

Εἶνε βεβαίως πρόληψις αὕτη, εἶνε ψευδὴς γνώμη προελθοῦσα ἐκ συμπτώσεώς τινος, ἀλλ' εἶνε τοσοῦτον ἐριζωμένη, ἔχει τόσην ζωτικὴν δύναμιν, ὥστε εἶνε ἀνάγκη νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς αὐθεντίας μεγάλων ὀνομάτων, ἐπὶ τῆς γνώμης μεγάλων σοφῶν, ὁ ζητῶν νὰ ἐκρίζωσῃ αὐτήν. Ἡ ἐμὴ γνώμη οὐδὲ νὰ σαλεύσῃ αὐτὴν δύναται καὶ διὰ τοῦτο ἐκεῖ θὰ καταφύγω τὸ κῦρος τῆς γνώμης τοῦ μεγάλου Λαπλάς θὰ ἐπικαλεσθῶ εἰς βοήθειάν μου.

Ἄξιον σημειώσεως εἶνε, ὅτι ἡ πρόληψις αὕτη ἀναφαίνεται τὸ πρῶτον κατὰ τὸν μεσαιῶνα. Ὁ στρατηγὸς Bugeaud νικητῆς τοῦ Isly δὲν ἐξεστράτευεν, ὡς βεβαιούται, ἂν μὴ συνεβουλεύετο πρότερον τὴν σελήνην, καὶ νόμους μάλιστα αὐτὸς ἔθηκε, καθ' οὓς ἔδει νὰ γίνωνται αἱ παρατηρήσεις, πρὸς ἐξακριβωσιν τῶν περὶ τοῦ μέλλοντος καιροῦ σκοπῶν τῆς σελήνης. Οἱ ἀρχαῖοι

"Ἕλληνες καὶ Ῥωμαῖοι συνεβουλεύοντο τὰ ἐντόσθια τῶν ἱερῶν σφαγίων καὶ τὴν πτῆσιν τῶν ὀρνέων, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν σελήνην. "Ἄφρον εἰς τὸν Δία τὴν φροντίδα νὰ ἐγείρῃ τὰς νεφέλας καὶ νὰ ρίπτῃ τοὺς κεραυνούς.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ὁ ἥλιος κανονίζει πάντα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ τὰ ὑπεράνω αὐτῆς. Ἐκ τοῦ ἡλίου προέρχονται ὄχι μόνον αἱ ὥραι τοῦ ἔτους, ἀλλὰ καὶ πᾶσα κίνησις παρατηρουμένη ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τῶν μείστων θευλῶν μέχρι τῆς ἀνεπαίσθητου κινήσεως τῶν πτερυγίων τῶν ἐλαχίστων ἐντόμων, ἀπὸ τοῦ μείστου ποταμοῦ μέχρι τοῦ ἐλαχίστου ρυακίου, μέχρι τῆς πτώσεως τῆς ἐλαχίστης σταγόνης τῆς βροχῆς. Ἐὰν αὐτὸς σβεσθῇ, πᾶσα κίνησις θὰ παύσῃ παρευθὺς, πᾶσα ζωὴ θὰ ἐκλίπῃ.

Ἡ σελήνη στέλλει πρὸς τὴν γῆν κατ' ἀντανάκλασιν ποσότητά τινα θερμότητος ἐξ ἐκείνης ἣν παρὰ τοῦ ἡλίου λαμβάνει· ἀλλὰ διὰ νὰ βεβαιώσωμεν τὴν ὑπαρξιν αὐτῆς, ἀνάγκη νὰ μεταχειρισθῶμεν ὄργανα εὐαισθητότατα, θερμοπολλαπλασιαστὰς καλούμενα. Ἡ ἐκ τῆς πλήρους δὲ σελήνης πεμπομένη πρὸς ἡμᾶς θερμότης πίπτουσα ἐπὶ τοῦ ὄργανου τούτου παράγει ἀποτελεσμα, ὅπερ δὲν δύναται νὰ παραβληθῇ οὐδὲ πρὸς τὸ ὑπὸ τῆς θερμότητος τῆς πεμπομένης ὑπὸ τῆς ἐτέρας τῶν χειρῶν ἡμῶν τιθεμένης καὶ ἐπὶ μὴν μόνον στιγμὴν πρὸ τοῦ ὄργανου τούτου. Τοσοῦτον μικρὰ εἶνε ἡ ποσότης αὕτη. Οὐδεμίαν λοιπὸν ἐπιρροὴν δύναται νὰ ἔχει αὕτη εἰς τὴν κίνησιν τῆς ἀτμοσφαιρας ἡμῶν.

Ὁ μέγας Λαπλάς, ὁ πρῶτος ἐξηγήσας τὸ φαινόμενον τῶν παλιρροιῶν, ἐζήτησε νὰ ἐξακριβώσῃ μὴ ἢ τοὺς ὠκεανούς ἔλκουσα καὶ μετακινούσα σελήνη, ἔλκει ἐπίσης καὶ τὴν ἀτμοσφαιραν ἡμῶν. Τὰ ἐξαγόμενα εἰς αὐτὴν κατέληξε, ἔδειξαν ὅτι ἐλαχίστην ἢ οὐδεμίαν δύναμιν ἔχει αὕτη εἰς τὴν κίνησιν τῆς ἀτμοσφαιρας ἡμῶν. Εἰς τὰ αὐτὰ ἐξαγόμενα κατέληξε καὶ ὁ διευθυντῆς τοῦ μετεωροσκοπείου τῶν Παρισίων Bouvard ἐρευνησας τὸ φαινόμενον τοῦτο κατὰ προτροπὴν τοῦ Λαπλάς. Οὗτος μάλιστα ἐκ τῆς στατιστικῆς παρατηρήσεων ἑκατὸν ἐτῶν ἐβεβαίωσεν ὅτι κατὰ μέσον ὄρον ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς βροχερῶν ἡμερῶν δι' ὅλα τὰ ἔτη ἀντιστοιχεῖ κατὰ τὰς τέσσαρας ὥρας τοῦ ἔτους.

Οὐδεμίαν λοιπὸν ἐπίδρασιν διὰ τῆς θερμότητος αὐτῆς, οὐδεμίαν διὰ τῆς ἔλξεώς της ἢ σελήνην ἔχει εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν τῆς γῆς. Οὐδεμίαν μεταβολὴν ἀτμοσφαιρικὴν πρέπει νὰ περιμένωμεν ἀπὸ τῆς αὐξήσεως ἢ φθινοῦσης σελήνης· τὰ πάντα ἐκ τοῦ ἡλίου καὶ διὰ τοῦ ἡλίου. Αὐτὸς ὑπὸ μηχανικὴν ἔποψιν εἶνε ὁ πατὴρ ἡμῶν.

Καὶ αἱ ἄλλαι δυνάμεις αἱ εἰς τὴν σελήνην ἀποδιδόμεναι δὲν εἶνε ἀληθεστέροι ταύτης. Εἶνε συνήθως αὗται τόσον παράδοξοι ὥστε ἀδυνατοῦ-